

طراحی پارک ورزشی در شهر همدان با کاربری توسعه نشاط اجتماعی

شهری

بهاره خرم^۱

نسیم صحرایی نژاد^{۲*}

n.sahraienejad@gmail.com

محسن کافی^۳

تاریخ پذیرش: ۹۹/۷/۲۸

تاریخ دریافت: ۹۸/۹/۲۶

چکیده

زمینه و هدف: پیشرفت و توسعه اجتماعی پایدار در هر جامعه ای قطعاً در گرو داشتن شهروندانی بانشاط و شاداب است که متأسفانه امروزه، به دلیل مسائل مختلف اجتماعی، فرهنگی و سیاسی از یک سو و کاهش تعاملات اجتماعی شهروندان و فقدان زمینه‌های مناسب برای بروز فعالیت‌های همگانی در فضاهای شهری از سوی دیگر، شاهد مشکلات متعددی از جمله کاهش پدیده نشاط اجتماعی در شهرها هستیم که از دغدغه‌های اصلی برنامه ریزان شهری و نظام‌های مدیریت شهری است. شهر همدان نیز از این قاعده مستثنی نیست و اصولاً به دلیل فقدان فضاهای مناسب و امکانات لازم برای بروز تعاملات اجتماعی، بیشتر در معرض آسیب‌های اجتماعی قرار گرفته است. هدف از این تحقیق نزدیک‌تر کردن انسان به طبیعت و فضاهای سبز شهری و افزایش نشاط اجتماعی از طریق طراحی پارک شهری است. **روش بررسی:** این تحقیق از نظر داده‌ها، کیفی و به لحاظ هدف، کاربردی و از نظر ماهیت و روش تحقیق، توصیفی _ تحلیلی است و جمع‌آوری داده‌ها از طریق مطالعات کتابخانه‌ای و برداشت میدانی بوده است. ابزار سنجش نظرات شرکت‌کنندگان نیز پرسشنامه می‌باشد. در اردیبهشت سال ۱۳۹۷ داده‌های موردنیاز از ۳۸۳ نفر از شهروندان در سطح شهر همدان به صورت تصادفی جمع‌آوری شد که از آن طریق نوع نگرش و میزان نیاز شهروندان به توسعه نشاط اجتماعی و ورزش همگانی از طریق طراحی پارک ورزشی مورد سنجش قرار گرفت. **یافته‌ها:** از یافته‌های اصلی تحقیق پس از مطالعه مبانی نظری، برداشت میدانی و نتایج تحلیل پرسشنامه، در حقیقت تأکید بر وجود تأثیر مستقیم طراحی مناسب پارک ورزشی و توسعه و ترویج ورزش همگانی در شهر همدان بر افزایش نشاط اجتماعی شهری است. نتایج این پژوهش نشان می‌دهد که با توجه به کمبود امکانات در دسترس برای شهروندان این شهر برای انجام فعالیت‌های ورزشی همگانی، طراحی اصولی پارک‌های ورزشی علاوه بر ارتقاء کیفیات بصری در شهر و افزایش بروز تعاملات اجتماعی متنوع در فضاهای شهری، به توسعه و

۱- دانشجوی کارشناسی ارشد مهندسی طراحی محیط زیست، گروه مهندسی محیط زیست، واحد علوم و تحقیقات، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران.

۲- استادیار، گروه مهندسی محیط زیست، واحد علوم و تحقیقات، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران. * (مسئول مکاتبات)

۳- استاد، مهندسی فضای سبز، گروه مهندسی علوم باغبانی، دانشگاه تهران

ترویج فرهنگ ورزش همگانی، ارتقاء سلامت جسمی و روانی عمومی شهروندان و در نهایت افزایش نشاط اجتماعی شهری کمک شایانی خواهد کرد.

بحث و نتیجه‌گیری: بنابراین لازم است طراحی پارک ورزشی مورد نظر بر اساس اصول و ضوابط استاندارد و با هدف ارتقاء فرهنگ ورزش همگانی و افزایش نشاط اجتماعی در فضاهای شهری صورت گرفته و در همین راستا از همکاری رسانه های مختلف و نهاد های مربوط کمک گرفته شود و در نهایت معماران، طراحان و برنامه ریزان شهری نیز در جهت طراحی فضاهای جدید یا توسعه فضاهای شهری این ضرورت را در دستور کار خود قرار دهند.

واژه‌های کلیدی: ورزش همگانی، پارک ورزشی شهری، شهروندان، نشاط اجتماعی، همدان.

Design of a Sports Park in Hamedan by Applying of Development Urban Social Vitality Approach

Bahareh Khorram¹
Nasim Sahraei Nejad^{2*}
n.sahraienejad@gmail.com
Mohsen Kafi³

Admission Date: October 19, 2020

Date Received: December 17, 2019

Abstract

Background and Objective: Sustainable social development in any society definitely depends on having happy and vibrant citizens, which unfortunately today, due to various social, cultural and political issues on the one hand and the reduction of social interactions of citizens and the lack of suitable context for activities. Public in urban spaces On the other hand, we witness several problems, including the reduction of the phenomenon of social vitality in cities, which is one of the main concerns of urban planners and urban management systems. The city of Hamedan is no exception to this rule and is mainly exposed to social harms due to the lack of suitable spaces and facilities for social interactions. The purpose of this study is to bring humans closer to nature and urban green spaces and increase social vitality through urban park design.

Material and Methodology: This research is qualitative in terms of data and applied in terms of purpose and descriptive-analytical in terms of nature and method of research and has been collected through library studies and field research. A questionnaire for measuring participants' opinions is also a questionnaire. In May 2018, 383 people living in the city of Hamedan were randomly collected through which the type of attitude and the need for citizens to develop social vitality and public sports through the design of a sports park was assessed.

Findings: One of the main findings of this research is in fact emphasizing the direct impact of the existence and design of a sports park and the development and promotion of public sports in Hamadan on increasing urban social vitality. This study show that due to the shortage of available facilities for citizens in this region for public sport activities, design of sport parks, in addition to increasing the urban visual qualities and also various social interactions in urban areas, can help the development and promotion of public sports culture, upgrading public mental and emotional comfort as well as increasing urban social vitality.

Discussion and Conclusion: Therefore, it is necessary to design the desired sports park based on standard principles and criteria and with the aim of promoting the culture of public sports and

---

1- M.Sc. Environmental Design, Department of Environmental Engineering, Science and Research Branch, Islamic Azad University, Tehran, Iran.

2- Assistant Professor, Department of Environmental Engineering, Science and Research Branch, Islamic Azad University, Tehran, Iran. (Corresponding Author)

3- Professor of Landscape Section, Department of Horticulture, University of Tehran, Tehran, Iran.

increasing social vitality in urban spaces, and in this regard, the cooperation of various media and related institutions and finally architects.

Keywords: Public Sports, Urban Sport Park, Citizens, Social Vitality, Hamedan.

مقدمه

احساسات ریشه‌ای مثبت و یکی از ضروری‌ترین خواسته‌های فطری و نیازهای روانی انسان، نقش تعیین‌کننده‌ای در تأمین سلامت فرد و جامعه داشته و از آنجا که همواره با خرسندی، خوش‌بینی و امید و اعتماد همراه است، می‌تواند نقش تسریع‌کننده‌ای در فرایند توسعه جامعه داشته باشد. مسئله اصلی تحقیق حاضر نیز، با بررسی وضعیت کلی نشاط در جامعه ایرانی شکل می‌گیرد که از سطح قابل قبولی برخوردار نیست و این ادعا بر مبنای گزارش نشاط سازمان ملل متحد (۲۰۱۶) است که داده‌های طی سال‌های ۲۰۱۳ تا ۲۰۱۵ از ۱۵۷ کشور جهان جمع‌آوری شد. بر این اساس جامعه ایران بین کشورهای با چهار رده نشاط (رده بالا، بالاتر از میانگین، پایین‌تر از میانگین و رده پایین) در دسته کشورهای پایین‌تر از میانگین قرار می‌گیرد. نکته نگران‌کننده‌تر در این گزارش این است که در بررسی روند نشاط طی دو دوره ۲۰۰۵ تا ۲۰۰۷ و ۲۰۱۳ تا ۲۰۱۵، رتبه نشاط اجتماعی در ایران حدود ۰/۵۰۷ کاهش پیدا کرده است (۶).

بنابراین با توجه به روند نزولی آمار نشاط در ایران در سال‌های اخیر، که یقیناً موجب بروز آسیب‌های مختلف اجتماعی در فضاهای شهری خواهد شد، وظیفه اصلی مدیران و برنامه‌ریزان شهری، فراهم آوردن فضائی با کیفیت زیست‌بالا در فضاهای شهری و دستیابی به رضایت مندی شهروندان از این فضاهاست که منجر به ارتقاء استانداردهای سلامت شهروندان و در نهایت بروز نشاط و شادابی اجتماعی خواهد شد. در این مورد مطالعات متعددی وجود دارد که نشان می‌دهد تحقق سلامت و نشاط اجتماعی اگرچه تحت تاثیر تامین مجموعه‌ای از عوامل در یک جامعه صورت می‌گیرد، اما توسعه تعاملات اجتماعی در بستر شهر و ترویج فعالیت‌های همگانی و فراهم آوردن امکانات مناسب برای بروز آن، عامل بسیار مهم و موثری است که تامین نشاط اجتماعی را هرچه بیشتر تسهیل خواهد نمود. از سوی

همان‌گونه که از تعاریف بر می‌آید، توسعه پایدار معنائی بسیار گسترده و فراگیر دارد به گونه‌ای که تمامی ابعاد و جوانب زندگی انسان را تحت تاثیر خود قرار خواهد داد. بنابراین شهر پایدار نیز متضمن توسعه در بخش‌های مختلف اقتصادی، اجتماعی، کالبدی و محیط زیستی خواهد بود (۱). اما با گذشت بیش از دو دهه از مطرح شدن این مبحث، خصوصاً در حوزه‌های شهری، به نظر می‌رسد، در این میان، بعد انسانی و اجتماعی پایداری مورد غفلت قرار گرفته است و در سال‌های اخیر، بیشتر تمرکز بر توسعه ابعاد محیطی و اقتصادی بوده است (۲). این در حالی است که بی‌توجهی به عوامل اجتماعی در دستیابی به توسعه پایدار شهری، خسارات جبران‌ناپذیری را بر بدنه این نوع توسعه وارد خواهد کرد. به زبان دیگر پایداری اجتماعی با برقراری ارتباط میان دیگر ابعاد، پایان مسیر توسعه پایدار محسوب می‌شود (۳). پایداری اجتماعی نیز، در گرو فراهم آوردن کیفیت بالای زندگی و رضایت مندی افراد از فضاهای شهری و در نهایت تامین زمینه‌ای مناسب برای زندگی با سلامت، امنیت، آرامش، نشاط و خلاقیت است (۴). بنابراین نشاط اجتماعی به عنوان یکی از شاخص‌های اصلی کیفیت زندگی و ضرورتی برای دستیابی به پایداری اجتماعی و در نهایت عاملی جهت بروز توسعه پایدار شهری است. اما متأسفانه، در دنیای امروز، علیرغم پیشرفت‌های چشمگیر در تکنولوژی و تامین نیازهای انسان از طریق فناوریهای مختلف، احساس شادمانی و نشاط در شهرنشینان، کاهش یافته و به عنوان یکی از چالش‌های اساسی فراروی آنها رخ می‌نماید.

این در حالی است که شهر فرصت‌های گوناگونی را برای تجربه شادی و نشاط می‌تواند در اختیار شهروندان قرار دهد و همان‌گونه که سقراط به درستی اشاره کرده است، هدف از شکل‌گیری شهرها و فضاهای شهری، در حقیقت تامین نشاط و شادابی برای انسان است (۵). شادی و نشاط به‌عنوان یکی از

از بستر ورزش های همگانی در جامعه با توجه به نیاز و مسائل بشرصنعت زده امروز شکل می گیرد که در فضائی مناسب به ترویج تدریجی فرهنگ ورزش های همگانی در پارکهای شهری پرداخته و زمینه را برای افزایش نشاط اجتماعی در فضاهای شهری فراهم خواهد نمود. که متاسفانه علیرغم اهمیت فعالیت های ورزشی و توسعه ورزش همگانی در فضاهای شهری، در اکثر شهرهای کشور ما، این امکانات به طور گسترده و مناسب برای بروز فعالیت های اجتماعی مفید و موثر به اندازهی کافی در سطح شهر وجود ندارد (۱۱). بنابراین هدف از انجام این تحقیق، ضمن تعیین عوامل موثر بر افزایش نشاط اجتماعی در پارک های شهری، به تدوین اصول و ضوابط طراحی فضاهای ورزش همگانی در پارک های شهری پرداخته و در نهایت طراحی پارک ورزشی را در شهر همدان با رویکرد افزایش نشاط اجتماعی شهروندان شهر همدان ارائه خواهد داد.

مبانی نظری

بر اساس مطالعات صورت گرفته در زمینه نشاط اجتماعی و نقش ورزش های همگانی و برنامه ریزی برای پارکهای ورزشی در بروز این پدیده اجتماعی، در ادامه مطالبی ارائه خواهد شد که در نهایت با جمع بندی آنها به مدل مفهومی تحقیق دست خواهیم یافت.

نشاط یک وضعیت روانی مثبت، توأم با خشنودی و رضایتمندی است به عبارتی شادی را می توان رضایتمندی اجتماعی، روانی و جسمانی، یا رضایتمندی از جریان زندگی تعریف کرد. شادی و نشاط اجتماعی یکی از نیازهای ضروری جامعه و مردم است که می توان با فراهم آوردن شرایط آن بر بسیاری از عوامل موثر در به خطر افتادن سلامت روانی جامعه و آسیب های اجتماعی مختلف غلبه کرد. درحقیقت، پایداری اجتماعی از ملزومات زندگی سالم و همساز با طبیعت و همچنین، اطمینان از " آینده ای بهتر برای همه " خواهد بود (۱۲). در ارتباط با نشاط اجتماعی و عوامل موثر بر آن نظریه های متعددی وجود دارد که در ادامه به برخی از مهمترین آنها اشاره می شود:

دیگر، بیشترین سطح تماس و تعاملات اجتماعی در عرصه های عمومی شهرها شکل می گیرد که پارک ها و فضاهای سبز شهری، یکی از مهمترین این عرصه های شهری هستند که نقش بارزی بر شکل گیری تعاملات اجتماعی، سلامت، شادابی و نشاط شهری خواهند داشت (۷). وجود پارک و فضاهای سبز شهری علاوه بر آن که در بهبود شرایط اکولوژیکی و افزایش کیفیات بصری-زیباشناسانه شهر نقش موثری دارد، در گذران اوقات فراغت، شکل گیری ارتباطات جمعی و در نتیجه افزایش سلامت روح و جسم شهروندان و کیفیت زندگی آنها نیز بسیار مؤثر خواهد بود (۸). از سوی دیگر مهیا نمودن امکان انجام فعالیت ها و ورزش های همگانی و تفریحی در پارک های شهری، نقش مهمی بر ابعاد اجتماعی این فضاها، از طریق افزایش نرخ سلامت جسمی و روانی افراد از یک سو و پویائی و نشاط آنها از سوی دیگر خواهد داشت. بنابراین به نظر می رسد فراهم آوردن امکانات مناسب برای شکل گیری فعالیت های ورزشی در پارک های شهری و یا طراحی پارک های ورزشی و توسعه امکانات لازم برای ترویج فرهنگ فعالیت های دسته جمعی و ورزش های همگانی، می تواند ضمن بهره گیری از فضاهای سبز و تاثیرات آن بر افزایش کیفیت محیط، بستر مناسبی را برای جذب افراد به ورزش در فضاهای عمومی و بروز فعالیت های اجتماعی برای همه اقشار جامعه با توانمندی های متفاوت فراهم نموده و تبعات مثبت اجتماعی را نیز محقق نماید. از دلایل متعددی که ضرورت طراحی پارک ورزشی در فضاهای شهری را بیشتر نمایان می کند، افزایش کم تحرکی و چاقی و افزایش بیماری های متعدد شهر محسوب می شود، نقش مهمی در برنامه ریزی شهری ایفا می کند و جهت تحقق پایداری شهری (خصوصا پایداری اجتماعی) نقشی تعیین کننده خواهند داشت (۹). پارک های ورزشی، در حقیقت فضایی برای ورزش در طبیعت و کسب تاثیرات بیشتر در مقایسه با ورزش خانگی و سالی که به دور از مکان های طبیعی انجام می شود، مهیا نموده و در نهایت از طریق افزایش تعاملات اجتماعی میان افراد جامعه، موجبات افزایش نشاط اجتماعی را فراهم می نماید. (۱۰) پارک های ورزشی به عنوان شکل و قالب جدیدی

شود و بطور کلی، به ورزش های گروهی غیر رقابتی و بدون هزینه و یا ارزان قیمت اطلاق می شود (۱۶). عموماً ورزش با انگیزه های متفاوتی از جمله تأمین سلامت جسمی و روانی، غنی سازی اوقات فراغت، گسترش روابط اجتماعی، دور شدن از زندگی ماشینی، بازگشت به طبیعت، افزایش کارایی، زمینه سازی برای رشد قهرمانی و ... مورد توجه افراد جامعه قرار می گیرد.

از سوی دیگر بر پایه نظرات صاحب نظران مختلف، خصوصاً شریف زاده و همکاران (۱۳۹۶)، ساده ترین و بهترین گزینه برای افزایش شادی و نشاط در جامعه برگزاری مراسم ورزشی همگانی است. آنچه که اجرای چنین برنامه هایی را مهم جلوه می دهد، حضور اعضای خانواده و یا شهروندان یک شهر در کنار یکدیگر و تحکیم تعاملات اجتماعی است. در نگاه کلی، ورزش همگانی شهری، با اهداف مختلف جسمانی، روانی، و اجتماعی شکل گرفته و توسعه می یابد (۱۷).

۱: اهداف جسمانی: شامل تقویت قوای عمومی بدن و ایجاد ورزشدگی و هماهنگی در بین اعضا و اندامها برای برخورداری از قدرت، سرعت، مهارت، ایجاد استقامت در برابر فشارهای جسمی و کارهای طولانی و دراز مدت، افزایش قدرت تخیل، اصلاح و بازسازی و ناتوانی بدن و توان بخشی به منظور رفع نقصها و نارسایی های فیزیکی و ایجاد بهره وری.

۲: اهداف روانی: شامل کشف استعداد های نهفته و شناخت استعداد های روانی و حرکتی، پرورش و شکوفایی دیگر قابلیت های ذاتی و خدادادی، انگیزش فرد برای تحرک و جلوگیری از خمودگی، نگرانی های روانی، انزوا جویی ها، یأسها و ترسها.

۳: اهداف اجتماعی: شامل پرورش و پذیرش و احترام به قوانین گروهی و مقررات اجتماعی، پرورش توان مدیریت و حس مسؤولیت پذیری، جلوگیری از توسعه آسیب های اجتماعی و تقویت همبستگی اجتماعی می شود.

بنابراین برای ورزش کردن و نیل به اهداف فوق، مکان مناسب و ابزار استاندارد و مناسب از مهمترین ملزومات می باشد. قوانین و مقررات ورزشی در مرحله بعد اهمیت پیدا میکند. به همین دلیل، بیش از یک دهه است که در شهرهای مختلف جهان در

- **نظریه هدفمندی سلیگمن:** در این نظریه، سلیگمن معتقد است که انسانها فراتر از تمایلات فردی خود، برای دستیابی به ارزش های زمینه ساز بروز نشاط اجتماعی تلاش می کنند (۱۳).

- **نظریه همبستگی اجتماعی:** در این نظریه، دورکیم معتقد است که کنش های اجتماعی صرفنظر از هدف آنها، از آنجائی که موجب می شوند انسان ها گرد هم بیایند و احساسات مشترکی را تجربه کنند، اهمیت خواهند داشت و نتیجه آن همبستگی و انسجام اجتماعی خواهد بود. فعالیت ها و مراسم دسته جمعی نیز به نوعی از دسته این کنش ها هستند که موجب کاهش تنش های عاطفی، رفع تیرگی روابط میان افراد و افزایش شادابی و نشاط خواهد شد (۱۴).

نظریه بیگانگی اجتماعی: در این نظریه اعتقاد بر آن است که بروز پدیده بیگانگی در جامعه، منجر به نمودهای گوناگون رفتارهای ناهنجار اجتماعی نظیر بیگانگی اجتماعی و انزوای افراد و در نتیجه کاهش نشاط اجتماعی خواهد شد (۱۵).

بنابر نظرات ارائه شده، نشاط اجتماعی به عنوان یک ارزش انسانی است که همواره درصد بروز آن در فضای زیست خود بوده، و شکل گیری کنش های اجتماعی با اهداف متنوع و آشتی افراد جامعه و فراهم نمودن امکان تعاملات اجتماعی می تواند نقش موثری بر افزایش نشاط اجتماعی داشته باشد.

از سوی دیگر، در ارتباط با مفهوم ورزش های همگانی، براساس تعریف سازمان تربیت بدنی جمهوری اسلامی ایران (۱۳۸۴) ورزش همگانی عبارتست از انجام ورزش توسط عموم مردم با توجه به امکانات موجود و شرایط افراد حتی در زمانی کوتاه. دامنه سنی افراد شرکت کننده در این نوع ورزشها عموماً ۳ سال به بالا بوده و انواع مختلف فعالیت های جسمی (بازی های غیرمنظم و خودجوش تا تمرین های بدنی منظم) را در بر خواهد گرفت. و شامل ورزش صبحگاهی، فعالیت در پارک ها و فضاهای باز، کوهپیمایی یا کلاس های آمادگی جسمانی می

فضاهای ارتباط جمعی، آمفی تئاتر، و مکان هائی برای اجرای فعالیت های نمایشی و اجرای موسیقی) و هر آنچه موجب سرزندگی و انجام فعالیت های مفرح و نشاط آور می شود مصداق پیدا کند. تمام این ملاحظات به همراه وجود مناظر جذاب و چشم نواز، تأمین امنیت شهروندان و خلق احساس آرامش در منظر، و همچنین مدیریت بهینه و مطلوب، موجب راندمان بالاتر و مطلوبیت کیفی این فضاها خواهد شد.

پیشینه تحقیق

با بررسی منابع مختلف مربوط به موضوع تحقیق حاضر دو دسته از مفاهیم به عنوان پیشینه تحقیق مورد بررسی قرار خواهند گرفت. دسته اول مطالعات مربوط به پایداری و نشاط اجتماعی و عوامل موثر بر آن و دسته دوم مربوط به ورزش های همگانی و رویکردهای توسعه و ترویج آن در فضاهای شهری است.

نسترن و همکاران (۱۳۹۲) در پژوهشی با عنوان "ارزیابی شاخصهای پایداری اجتماعی با ارزیابی شاخص ها با استفاده از مدل تحلیل شبکه (ANP)" نشان دادند که شاخص هائی نظیر عدالت اجتماعی، بعد عینی امنیت و سپس تعاملات اجتماعی بیشترین ضریب تاثیر را در بین شاخص های پایداری اجتماعی داشته اند.

وینتیگر و مبرگ (۲۰۱۱) در پژوهش خود با عنوان "کاوش پایداری اجتماعی: یادگیری از دیدگاهها در توسعه شهری و شرکت ها و محصولات" بیان می کنند که پایداری اجتماعی در واقع در برگیرنده مجموعه ای از شاخص ها نظیر دسترسی، سرمایه اجتماعی، بهداشت، انسجام اجتماعی، عدالت اجتماعی، ارتباط و تحرک است (۱۹).

در تعریف دیگری، مورفی پایداری اجتماعی را در گرو ۴ اصل اساسی شامل عدالت، مشارکت، آگاهی برای پایداری و همبستگی اجتماعی می داند (۲۰).

از سوی دیگر گیتس و لی (۲۰۰۵) معتقدند که توجه به نیازهای اساسی، تامین امکانات و برنامه های تفریحی، فرهنگی و اوقات فراغت مناسب با حداقل هزینه و ظرفیت های اجتماعی

پارک ها یا فضاهای عمومی شهر از دستگاههای ورزشی عمومی برای سالم سازی و نشاط جسمانی شهروندان استفاده میگردد. در این گونه فضاها، مردم می توانند به صورت رایگان در پارکهای شهری به این وسایل دسترسی داشته باشند و با راهنمایی کارشناسان ورزشی، به تمرینات مختلف و متنوع بدنسازی بپردازند. با ساخت و نصب وسایل ورزشی و بدنسازی در پارک های شهری، تجهیزات و سیستم هایی جهت انجام حرکات ورزشی در سطح غیر حرفه ای و ابتدایی برای استفاده عموم مردم به وجود می آید. مزیت این دستگاهها در سادگی استفاده و همچنین بهره گیری از حرکات ورزشی به کمک وزن بدن در هنگام ورزش با دستگاه میباشد. هدف از ایجاد چنین فضایی در نهایت توسعه فرهنگ ورزش و سلامت و نشاط در جامعه و در دسترس بودن ابزار ورزش رایگان و سالم برای همگان است. پارک های ورزشی شهری نیز در پاسخ به همین نیاز، بر حسب طبیعت و موقعیت آن، مطابق با اصول استاندارد ورزشی انواع زمین های ورزشی مانند زمین فوتبال، تنیس، بسکتبال، والیبال و استخرهای شنا برای سنین مختلف و دیگر ورزش های دسته جمعی را که در هوای آزاد میسر است احداث می نمایند (۱۸). یکی از مهمترین اقداماتی که باید برای ایجاد زمینهای ورزشی انجام داد، مکان یابی مناسب با در نظرگیری معیارهایی نظیر توپوگرافی مناسب، دسترسی آسان، قرارگیری در کنار کاربری های سازگار و توجه به قابلیت توسعه های آتی و غیره خواهد بود که می تواند کمک شایانی به انتخاب سایت مناسب باشد. از سوی دیگر، برنامه ریزی برای پارکهای ورزشی نیز می بایست با توجه به مقیاس های مختلف همسایگی، محله، ناحیه و شهر آن و با در نظرگیری تمام امکانات فضاهای ورزشی مورد نیاز و متناسب با هر مقیاس صورت گیرد. همچنین ضرورت دارد که در طراحی و برنامه ریزی برای پارکهای ورزشی، امکان تحقق فعالیت های گزینشی متنوع از طریق ایجاد تسهیلات تفریحی همچون قایق رانی، دوچرخه سواری، زمین بازی کودکان، پیست اسکیت، خدمات پذیرایی و تفریحی، مسیرهای پیاده و تعبیه وسایل ورزشی در آن، مکان های ویژه تجمع و سرگرمی افراد سالخورده و نیز امکان تحقق فعالیت های اجتماعی (نظیر

زمین فوتبال، ۳۵ زمین تنیس، ۱۶۳ زمین والیبال و ... است. این پارک همچنین دارای یک بندرگاه با امکانات قایق سواری، مسیر پیاده‌روی و دوچرخه سواری است. است. شهروندان به ورزش در این پارک می‌پردازند و همچنین سازمانها برای برگزاری مسابقات ورزشی از این پارک استفاده می‌کنند (۲۳).

پارک ورزشی ونکوور ، کانادا

این پارک در سال ۱۹۱۳ به عنوان یک مرکز ورزشی در ونکوور تاسیس شد که عمدتاً میزبان بازی های بیس بال ، فوتبال ، چوگان ، لاکراس و دوچرخه سواری بود. در این پارک بازی های زیادی انجام شده از جمله فوتبال راگبی ، بیس بال و چوگان که بردهای زیادی در این زمین به همراه داشته است. در این پارک دو آتش سوزی در سالهای ۱۹۲۲ و ۱۹۴۰ اتفاق افتاد که باعث خرابی بسیار زیادی شد (۲۴).

پارک گلدن گیت سانفرانسیسکو، کالیفرنیا

این پارک در سال ۱۸۱۵ با مساحت ۴۱۲ هکتار و معماری ویلیام هاموند هال و همکارانش در ایالت کالیفرنیا آمریکا ساخته شد. این پارک مستیل شکل است که ۲۵٪ از سنترال پارک نیویورک بزرگتر است و سالانه ۱۳ میلیون بازدیدکننده دارد. این پارک شامل قسمت های دیدنی مختلفی مثل موزه علوم طبیعی، باغ ژاپنی ها و باغ گیاه شناسی ، دریاچه و چندین برکه و استادیوم ورزشی است. پارک گلدن گیت شامل زمینهای ورزش زیادی است از جمله زمین های تنیس، فوتبال، بیسبال، بولینگ چمن، باشگاه ماهیگیری، زمین گلف، تیراندازی با کمان و استادیوم کازار است. در استادیوم مسابقات متعددی از جمله فوتبال، بیسبال، تیراندازی و ... انجام میشود. که قطعاً تاثیر چشمگیری بر افزایش نرخ سرزندگی و نشاط اجتماعی موجود در این مجموعه خواهد داشت (۲۵).

روش تحقیق

از آنجایی که انتخاب نوع روش پژوهش بستگی به هدف و ماهیت پژوهش و امکانات اجرایی آن دارد، پژوهش حاضر از نظر داده ها، کیفی و به لحاظ نوع هدف، کاربردی و به لحاظ ماهیت تحقیق، توصیفی _ تحلیلی می باشد. همچنین برای گردآوری

مطلوب، می تواند در تبیین مفهوم پایداری اجتماعی نقش تعیین کننده ای داشته باشند.

در تحقیقی دیگر که توسط حمایت طلب و همکاران (۱۳۸۲) و با عنوان "تاثیر ورزش بر شادکامی" از میان ۱۲۰ نفر از دانشجویان دانشگاههای تهران انجام شد، مشخص گردید که گروه ورزشکار در مقایسه با گروه غیر ورزشکار، از عزت نفس، رضایتمندی، کارآمدی، خلق و خوی مثبت، سلامت روانی و به طور کلی از شادکامی بالاتری برخوردار بوده اند. یعنی ورزش، عنصری افزون بخش بر شادکامی جوانان بوده است (۲۱).

در قانون سیاست‌های فرهنگی کشور که توسط دبیرخانه شورای عالی انقلاب فرهنگی به تصویب رسیده است نیز موضوع نشاط و شادابی اجتماعی را مورد توجه قرار داده و به ضرورت پرورش روح و جسم با اهتمام همه جانبه به امر ورزش بعنوان یک اصل مهم اجتماعی اشاره می کند. از سوی دیگر در معاونت اجتماعی وزارت کشور (۱۳۸۷) نیز، در زیرمجموعه طرح تحول اجتماعی، طرح ارتقای رضایت عمومی و نشاط اجتماعی به تصویب رسیده است. یکی از محورهای اصلی این طرح، موضوع نشاط اجتماعی و رضایت عمومی افراد جامعه است که هدف آن کاهش جرایم و تقویت رویکرد ورزش همگانی است تا فرصتهایی برای نشاط اجتماعی خصوصاً در میان جوانان ایجاد نماید (۲۲).

در ادامه نیز به معرفی برخی تجارب جهانی موفق در کشورهای مختلف مرتبط با موضوع تحقیق حاضر پرداخته خواهد شد:

پارک لینکلن شیکاگو ، ایالات متحده آمریکا

این پارک در سال ۱۸۴۳ با مساحتی حدود ۴۹۰ هکتار در امتداد ساحل شیکاگو، ایلینویز و مقابل دریاچه میشیگان احداث شده است. پارک لینکلن بزرگترین پارک عمومی شیکاگو است. این پارک به نام آبراهام لینکلن رئیس جمهور آمریکا نام گذاری شده است. طرح اولیه پارک توسط «سوئین نلسون» طراحی و اجرا شد و در سالهای بعد طراحان منظر و همچنین معماران و مجسمه‌سازان برجسته به تکمیل طرح این پارک کمک شایانی کردند. امکانات تفریحی و ورزشی پارک شامل ۱۵ زمین بیس بال، ۶ زمین بسکتبال، زمین سافت بال،

همگانی و افزایش نشاط اجتماعی در فضاهای شهری کمک کند.

فرضیه‌های آماری:

فرض صفر (H_0): طراحی پارک ورزشی نمی‌تواند به توسعه ورزش‌های همگانی و افزایش نشاط اجتماعی در فضاهای شهری کمک کند.

فرض یک (H_1): طراحی پارک ورزشی می‌تواند به توسعه ورزش‌های همگانی و افزایش نشاط اجتماعی در فضاهای شهری کمک کند.

در مورد نتایج آزمون فرضیه تحقیق (جدول ۱) همان گونه که ملاحظه می‌شود میانگین مشاهده شده معادل ۱۷/۲۴ و بیشتر از میانگین نظری می‌باشد. به علاوه، میزان معناداری آزمون t تک نمونه، کمتر از یک صدم ($P \leq 0.01$) به دست آمده است که نشان دهنده رد شدن فرض صفر و تأیید فرض یک است. از این رو، می‌توان نتیجه گرفت از نظر شهروندان این منطقه از شهر همدان، طراحی پارک ورزشی می‌تواند به توسعه ورزش‌های همگانی و افزایش نشاط اجتماعی در فضاهای شهری کمک کند. تجزیه و تحلیل داده‌ها با استفاده از روش‌های آماری زیر نیز صورت گرفته است:

جدول ۱- نتایج آزمون فرضیه‌ی تحقیق

Table 1. Research results hypothesis test

میانگین مشاهده شده	انحراف معیار	میانگین نظری	درجه‌ی آزادی	آماره‌ی t تک‌نمونه	معناداری	تأیید / رد
۱۷/۲۴	۰/۴۵۰	۲/۰۷۶	۳	۱۶/۵۷۷	۰/۰۰۰	تأیید
** معناداری در سطح یک صدم ($P \leq 0.01$)						

شناخت محدوده مورد مطالعه

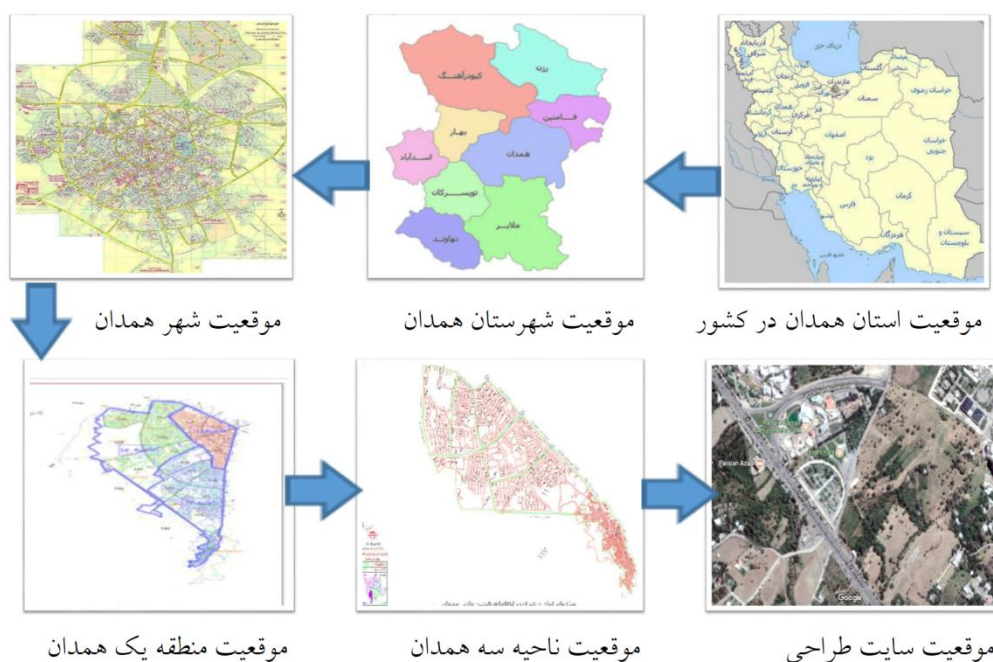
گستره‌ای به مساحت ۴۰۸۴ کیلومتر مربع معادل ۲۱ درصد از مساحت استان را تشکیل می‌دهد جمعیت این شهر بر پایه سرشماری عمومی نفوس و مسکن در سال ۱۳۹۵ «۵۵۴،۴۰۶» نفر (۱۷۴،۷۳۱ خانوار) بوده است. قطعه زمین مورد نظر برای طراحی پارک ورزشی به مساحت ۱۰ هکتار واقع در بلوار ارم، ناحیه ۳ از منطقه ۱ شهر همدان قرار گرفته است (نقشه ۱). این منطقه ۱۲۰،۱۸۷ نفر از جمعیت شهر را در خود جای داده است.

داده‌های مورد نیاز، علاوه بر استفاده از مشاهدات میدانی و تحقیقات کتابخانه‌ای از ابزار پرسشنامه جهت آشنایی با نظرات مردم شهر همدان در ارتباط با میزان تاثیر گذاری پارک‌ها و امکانات ورزشی موجود در آنها، بر افزایش نشاط اجتماعی در این شهر کمک گرفته شده است. روش نمونه‌گیری برای انجام پرسشنامه، به صورت تصادفی ساده بوده و حجم نمونه با استفاده از فرمول کوکران بر اساس حجم جمعیت منطقه، تعداد ۳۸۳ در نظر گرفته شده است. این پرسشنامه‌ها در اردیبهشت سال ۱۳۹۷ توسط افرادی که به عنوان نمونه از جامعه محدوده مورد مطالعه انتخاب شده‌اند تکمیل و نتایج آن با نرم افزار تحلیل آماری SPSS نسخه ۲۲ مورد ارزیابی قرار گرفته است. برای محاسبه پایایی سوالات پرسشنامه از آزمون آلفای کرونباخ استفاده شد که میزان آن برابر ۰،۸ گزارش شده است که نشان دهنده قابل اعتماد بودن خوب سوالات را نشان می‌دهد.

فرضیه‌ی پژوهش

فرضیه اصلی این تحقیق به این شکل مطرح می‌شود که به نظر می‌رسد که طراحی پارک ورزشی می‌تواند به توسعه ورزش‌های

استان همدان یکی از استان‌های ایران است. مرکز این استان، شهر باستانی همدان است. استان همدان از لحاظ جمعیت، چهاردهمین و از لحاظ مساحت، بیست و سومین استان کشور محسوب می‌گردد. شهر همدان یکی از کلانشهرهای ایران در منطقه غربی و کوهستانی ایران و مرکز شهرستان و استان همدان است. این شهر در دامنه‌ی کوه الوند و در بلندای ۱،۷۴۱ متری از سطح دریا واقع شده است و از شهرهای سردسیر ایران به شمار می‌آید. شهرستان همدان در ناحیه میانی استان و در

نقشه ۱- موقعیت قرارگیری محدوده مورد مطالعه در استان همدان، کشور ایران

Map 1. Location of Case Study Area in Hamedan, Iran

یافته‌ها

شده است. با توجه به این که میزان معناداری آزمون کلموگروف-اسمیرنوف برای متغیر تحقیق (طراحی پارک ورزشی) کمتر از یک صدم ($P \leq 0.01$) به دست آمده است. لذا از آزمون پارامتریک t تک‌نمونه برای آزمون فرضیه تحقیق استفاده شده است (جدول ۲).

هنگام بررسی نرمال بودن داده ها، فرض صفر که مبتنی بر توزیع داده ها به شکل نرمال است در سطح خطای ۰/۰۵ آزمون میشود. بنابراین اگر آمار آزمون، بزرگتر مساوی ۰/۰۵ به دست آید، دلیلی برای رد فرض صفر که مبنی بر نرمال بودن داده ها است، وجود نخواهد داشت. به عبارت دیگر با توجه به حد معناداری محاسبه شده فرض یک تأیید و فرض صفر رد

جدول ۲- نتایج آزمون $k-s$

Table 2. Test results Kolmogorov-Smirnov

متغیر	چولگی (کجی)	کشیدگی	آماره Z	معناداری	توزیع
طراحی پارک ورزشی	۰/۲۶۹	-۰/۱۶۲	۰/۹۱۰	۰/۳۷۹ ns	نرمال
ns : عدم معناداری					

گذراندن اوقات فراغت در طول روز هستند. برای تدوین اصول طراحی پارک ورزشی باید از ضوابط عمومی پارک و ضوابط تخصصی پارک ورزشی بهره برد تا هم نیازهای ورزشی و فعالیت جسمانی شهروندان و هم توقعاتی که از یک پارک شهری برای گذراندن اوقات فراغت و تعاملات اجتماعی دارند تامین شود. نتایج حاصل از تحلیل پرسشنامه حاضر در این

آزمون یک نمونه‌ای کای دو (کای اسکوتر) و آزمون میانگین یک جامعه (آزمون t) توسط نرم افزار SPSS انجام گرفته است. جدول ۳ میزان رضایت‌مندی شهروندان از طرح مورد نظر را با بهره گیری از این آزمون ها نشان می‌دهد. براساس نظرات شهروندان در مورد طراحی پارک ورزشی می‌توان گفت که شهروندان خواستار محیطی تخصصی برای ورزش و در کنار آن

از حضور در این فضاها موثر باشد. همچنین بروز تعاملات اجتماعی در این پارک از طریق پخش یا اجرای موسیقی زنده، برگزاری مسابقات ورزشی متنوع و نیز حضور امکانات مختلف آموزشی و فرهنگی عامل موثر دیگری بر افزایش نشاط اجتماعی خواهد بود. در نهایت نیز شرکت کنندگان در این تحقیق معتقدند که وجود این فضاها می تواند موجب افزایش کیفیت بصری و در مجموع زیبایی شهر شود. بنابراین بنظر می رسد با در نظرگیری اصول و ضوابط دقیق و مشخص برای طراحی پارک ورزشی در شهر همدان می توان موجبات افزایش نشاط اجتماعی در فضاهای شهری را فراهم نمود.

تحقیق در جدول ۳ و اطلاعات موجود در این جدول نشان می- دهد که از نگاه شهروندان شهر همدان، امکانات تفریحی و ورزشی و فضاهای مناسب برای بروز فعالیت های ورزشی در پارک های عمومی به اندازه کافی در سطح این شهر وجود ندارد و در عین حال، وجود این امکانات می تواند تاثیر به سزایی بر سلامت جسم و روح افراد و افزایش نشاط اجتماعی در شهر داشته باشد. از سوی دیگر شهروندان این منطقه معتقدند وجود پارک ورزش در این منطقه می تواند بر افزایش سرانه ورزش همگانی در فضاهای شهری و ایجاد انگیزه برای انجام فعالیت های همگانی ورزشی در شهروندان و نیز افزایش احساس امنیت

جدول ۳- توصیف دیدگاه پاسخ دهندگان در مورد وضعیت پارک ها و فضاهای سبز شهری در شهر همدان

Table 3. Describing Respondents' View on the Status of Parks and Urban Green Space in Hamedan

شماره سوالات	عبارات	میانگین مشاهده شده	انحراف معیار	آماره تک نمونه	معناداری	درصد فراوانی پاسخ ها			
						خیلی کم	کم	متوسط	زیاد
۱	وجود امکانات کافی تفریحی و ورزشی در پارک ها	۲/۳۴	۰/۸۷۲	۵/۳۵۵-	۰/۰۰۰	۱۸	۳۶	۴۲	۲
۲	تأثیر ورزش و فعالیت های همگانی در پارک ها و فضاهای عمومی شهری بر سلامت جسم و روح و افزایش نشاط اجتماعی شهر	۴/۳۸	۰/۵۳۰	۱۸/۴۰۴	۰/۰۰۰	-	-	۲	۵۸
۳	تأثیر ایجاد پارک ورزش در شهر در ایجاد انگیزه برای انجام فعالیت ها و ورزش های همگانی در شهروندان	۴/۲۲	۰/۵۸۲	۱۴/۸۳۰	۰/۰۰۰	-	-	۸	۶۲
۵	تعاملات اجتماعی در پارک ها می تواند شهروندان را شاد کند	۴/۴۸	۰/۶۵۶	۱۵/۸۲۷	۰/۰۰۰	-	-	۵	۴۰
۴	تأثیر اجرای موزیک زنده در پارک بر نشاط اجتماعی	۴/۴۴	۰/۶۴۴	۱۵/۸۱۲	۰/۰۰۰	-	-	۸	۴۰
۶	تأثیر برگزاری مسابقات ورزشی در پارک بر نشاط اجتماعی شهروندان	۴/۶۰	۰/۶۷۰	۱۶/۸۴۰	۰/۰۰۰	-	-	-	۳۵
۷	تأثیر ایجاد پارک ورزشی و فضاهای سبز شهری بر کیفیت بصری و زیبایی شهر	۴/۵۰	۰/۵۴۴	۱۹/۴۹۸	۰/۰۰۰	-	-	۲	۴۶
۸	میزان حضور در پارک ورزشی و فضاهای سبز شهری پس از تاریک شدن هوا	۲/۸۰	۰/۷۸۲	۱/۸۰۷-	۰/۰۷۷	-	۴۰	۴۲	۱۶
۹	میزان نگرانی از عوامل تهدیدکننده ی امنیت در پارک ورزشی	۳/۳۴	۰/۶۵۸	۳/۶۵۳	۰/۰۰۱	-	۶	۵۸	۳۲

۱۰	۳۰	۵۰	۱۰	-	۰/۰۴۴	۲/۷۲۵	۰/۷۲۰	۲/۳۰	ایجاد پارک ورزشی و جذب افراد سالخورده به این مکان	۱۰
۴۰	۵۰	۱۰	-	-	۰/۰۰۰	۱۶/۳۹۰	۰/۵۲۲	۴/۳۰	تاثیر طراحی پارک ورزش در افزایش سرانه ورزش همگانی	۱۱
۳۵	۴۰	۲۰	۵	-	۰/۰۰۱	۳/۲۰۰	۰/۶۲۰	۳/۱۹	تاثیر امکانات آموزشی و فرهنگی در پارک ورزشی بر افزایش نشاط اجتماعی	۱۲

نتیجه‌گیری

در فضاهای شهری، نشاط اجتماعی و امید به زندگی در شهر گسترش یابد. و در همین راستا پیشنهاد می‌شود به موارد زیر نیز توجه ویژه شود:

- طراحی پارک ورزشی می‌بایست بر اساس اصول و ضوابط استاندارد و با هدف ایجاد انگیزه و افزایش جذب شهروندان به ورزش همگانی و فعالیت‌های اجتماعی صورت گیرد.
  - جهت فرهنگ‌سازی و ترویج ورزش همگانی از رسانه‌های ورزشی، همکاری همه جانبه نهادهای متولی ورزش و فرهنگی اعم از آموزش و پرورش، دانشگاهها، سازمان تربیت بدنی، فرهنگ و ارشاد اسلامی، شهرداری و ... که با همدلی و همفکری، فرهنگ ورزش را در جامعه توسعه می‌بخشند کمک گرفت.
  - معماران، طراحان و برنامه ریزان شهری می‌بایست در مسیر برنامه ریزی، توسعه و مدیریت فضاهای شهری جهت افزایش نشاط اجتماعی در فضاهای شهری و متعاقب آن دستیابی به پایداری اجتماعی شهری، این ضرورت را در دستور کار برنامه های خود قرار دهند.
- در بررسی رویکردهای مختلف توسعه و ترویج ورزش همگانی که با انگیزه های متفاوتی از جمله تأمین سلامت جسمی و روحی، غنی سازی اوقات فراغت، گسترش روابط اجتماعی و غیره صورت می‌گیرد، می‌توان به نقش به سزای رسانه‌های ورزشی، فرهنگ‌سازی، آموزش‌های همگانی و... اشاره کرد. ایجاد این گونه پارک‌ها و طراحی اصولی و صحیح آن به ایجاد انگیزه و جذب شهروندان به ورزش و فعالیت‌های اجتماعی کمک میکند. پارک تخصصی ورزشی به شهروندان این امکان را

تحقیق پیش رو در راستای افزایش نشاط اجتماعی شهری و ترویج ورزش‌های همگانی از طریق طراحی پارک ورزشی در شهر همدان انجام گرفته است. در این پژوهش، با مروری تفصیلی بر ادبیات نظری تحقیق و درک صحیح مفاهیمی نظیر پایداری و نشاط اجتماعی و همچنین ورزش‌های همگانی و نظرات نظریه پردازان در این ارتباط و همچنین با مرور تجربیات موفق جهانی، پارک‌های ورزشی و همچنین تاثیر آنها بر نشاط اجتماعی در فضاهای شهری مورد بررسی قرار گرفت. برای سنجش اثرگذاری متغیرها و آزمون فرضیات پژوهش از تکنیک پرسشنامه‌ای استفاده شده است که از پرکاربردترین روش‌ها است و داده‌های حاصل از پرسشنامه با استفاده از آزمون‌های تحلیل آماری مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفتند. نتایج این مطالعات نشان می‌دهد که طراحی پارک ورزشی می‌تواند به ترویج ورزش‌های همگانی و بروز تعاملات اجتماعی-اقتصادی شهروندان و همچنین فعالیت‌های زیست‌محیطی و زیبایی-شناختی شهر کمک کند. در حقیقت با بهره‌گیری از مبانی نظری، تجارب جهانی، شناخت و تحلیل سایت و تحلیل داده‌های گردآوری شده از طریق پرسشنامه، در می‌یابیم که شهروندان شهر همدان نیازمند پارک ورزشی برای گذراندن اوقات فراغت، بروز تعاملات اجتماعی و دستیابی به آسایش روحی و روانی و در نهایت نیازمند فضایی برای انجام فعالیت‌های همگانی ورزشی در فضاهای عمومی شهر هستند همچنین نشاط اجتماعی یکی از مؤلفه‌های مهم رفاه اجتماعی به شمار می‌رود و با توجه به مطالب ارائه شده در این تحقیق، و همچنین با توجه به زمینه‌ی کشور ایران که از نظر نشاط اجتماعی در سطح پایینی قرار دارد به همین جهت نیاز است تا با طراحی پارک‌های ورزشی و همچنین فراهم آوردن بستری برای به روزرسانی فضاهای موجود و ترویج ورزش‌های همگانی

- Municipality. Human Geography Research. 2009. 69: 29-50.(In Pesian)
8. Suzanchi, K. Green spaces underpin social interaction .Journal of Municipalities. 2004. 67:5-12 .(In Pesian)
  9. Salehi Fard, M. An analysis of the social dimensions of urban green spaces with an emphasis on citizens' views. Geographical Space. 2010. 29: 51-93.(In Pesian)
  10. Dinarvandi, M. Hedayati, A. Salehi, A. Urban Park Design Principles. Sima Danesh Publications. 2014.(In Pesian)
  11. Matlock, J. 1990. Introduction to Landscape Design. Parks Organization Publications. Volumes 1 and 2.
  12. GTZ 2004 "Chance for Socially sustainableDevelopment", Programme office for Social and Ecological Standards.
  13. Seligman E. P. 2003. Happiness: The three traditional theories.
  14. Rabbani et al. Explaining Social Vitality Among Ethnic Relations and Its Relation to Collective Identity, A Case Study: Azeri Ethnicity, Kordu Ler. Sociological Studies. 2009. 4.(In Pesian)
  15. Southwell, P. L. 2003. The politics of alienation: novoting and support for third - party candidates among 18-30 year – old. Social science Journal, 40: 99-107.
  16. Tehran Physical Education Organization. 2011.(In Pesian)
  17. Saeed Nia, A. Urban green space. Green Book of Municipalities. Publications of the Ministry of Interior's Urban Planning Studies Center. 2000. Volume 9. (In Pesian)
- میدهد تا براساس نوع فعالیت ورزشی و سلیقه در حوزه مورد علاقه خود فعالیت کنند. به طور کلی نتایج این مطالعات نشان می‌دهد که توسعه و طراحی صحیح و اصولی پارک های ورزشی علاوه بر افزایش کیفیات بصری در شهرها، موجب توسعه و ترویج ورزش های همگانی در فضاهای شهری و همچنین ارتقاء سلامت جسمانی و روانی افراد جامعه و در نهایت افزایش نشاط اجتماعی شهری خواهد بود.

Reference

1. Movahed, A. Sustainable Urban Development, Housing and Revolution Journal. 2000. No. 90.(In Pesian)
2. Nastaran et al. Evaluating Social Sustainability Indicators Using the Network Analysis Process (ANP) Applied Sociology. 2013. 3: 155-173. (In Pesian)
3. Colantonio, A 2008. Social Sustainability: Linking Research to Policy and Practice. Working paper, Oxford Institute for Sustainable Development, Oxford Brookes University.
4. Barzegar et al. Assessment and Evaluation of Social Sustainability in Small Towns, Case Study: Small Towns of Mazandaran Province. Urban Structure and Function Studies Quarterly. 2017. 14: 7-30. (In Pesian)
5. Golkar, C. Vitality and vitality in the city with the help of urban design. Shahrangar. 2006. 39: 24-28 .(In Pesian)
6. Helliwell , J . R. Layard.& J. Sachs. 2016. World Happiness Report. New York: Sustain-able Development Solution Network.
7. Pour Ahmad, A. Urban Green Space Management, District 9 of Tehran

- Female Students of Tehran University and Payam Noor. Movement Journal. 2003. 18: 131-140.(In Pesian)
22. Hezar Jaribi, J and Austinfshan, p. Investigating the factors affecting social vitality. (With emphasis on Tehran province). Applied Sociology.2008. Volume 33. (In Pesian)
23. Tate , T. 2001. Great City Parks.(102-103)
24. Tate , T. 2001. Great City Parks.(110-113)
25. Tate , T. 2001. Great City Parks.(170-171)
18. Sayed Sadr, A. Landscape architecture. Knowledge Publishing.2010.(In Pesian)
19. Weingaertner, C and Moberg, A. 2011.Exploring Social Sustainability: Learning from Prespectives on Urban Development and Companies and Products.
20. Murphy, K. 2012. The Social Pillar of Sustainable Development: A Literature Review and Framework for Policy Analysis. Sustainability: Science, Practice and Policy 8.
21. Hemayattalab et al. Comparison of Happiness and Mental Health among Female Athletes and Non-Athletic